

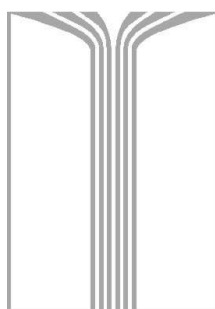
MIASTO KATOWICE

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBSZARU POŁOŻONEGO W REJONIE ULICY FELIKSA BOCHEŃSKIEGO
W KATOWICACH

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

KATOWICE, WRZESIEŃ 2026 r.

**BIURO
ROZWOJU
REGIONU
SP. Z O.O.**

ULICA ŚRODKOWA 5
40-584 KATOWICE

tel. 322 052 393

e-mail: brr@brr.com.pl

autor opracowania:

MGR WIESŁAW KONIECZNY

współpraca:

MGR INŻ ARCH. TOMASZ RUBINIEC

Katowice, wrzesień 2026

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	2
I. 1.	Podstawa prawna, przedmiot i cel prognozy.....	2
I. 2.	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	4
I. 3.	Metodyka	9
II.	Ocena aktualnego stanu środowiska na terenach objętych projektem oraz na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	11
II. 1.	Budowa geologiczna i złoża kopalin	11
II. 2.	Rzeźba terenu	12
II. 3.	Gleby	12
II. 4.	Wody	13
II. 5.	Klimat	14
II. 6.	Biosfera i krajobraz	15
II. 7.	Ocena jakości środowiska oraz jego zagrożeń	16
III.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody	19
IV.	Ocena projektu planu w aspekcie uwzględnienia celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	21
V.	Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	23
VI.	Potencjalne zmiany środowiska w wyniku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	24
VII.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	26
VII. 1.	Warunki zdrowotne i bezpieczeństwo ludności	26
VII. 2.	Zwierzęta i rośliny oraz różnorodność biologiczną.....	27
VII. 3.	Wody powierzchniowe i podziemne	28
VII. 4.	Klimat i powietrze atmosferyczne	29
VII. 5.	Powierzchnia ziemi i zasoby naturalne.....	30
VII. 6.	Krajobraz i zabytki	31
VII. 7.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	32
VIII.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	33
IX.	Proponowane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	36
X.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	37

SPIS TABEL

1	Przeznaczenie terenów objętych projektem planu miejscowego wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko	5
2	Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu ze wskazanymi celami, mającymi znaczenie dla projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu	21

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

Mapa: Ocena wpływów ustaleń planu na środowisko – skala 1 : 2 000

I. WPROWADZENIE

I. 1. PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT I CEL PROGNOZY

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko (zwanej dalej „prognozą”) jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Feliksa Bocheńskiego w Katowicach, zwany dalej „planem”.

Podstawę do sporządzenia ocenianego dokumentu stanowi Uchwała Nr XL/1165/22 Rady Miasta Katowice z dnia 27 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Feliksa Bocheńskiego w Katowicach.

Projekt dokumentu został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.). Plan, zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), należy do dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentu. Postępowanie to obejmuje w szczególności: (1) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie, (2) sporządzenie prognozy, (3) uzyskanie wymaganych opinii, (4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zasady i cel sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko reguluje rozdział 2 w dziale IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...] (Prognoza oddziaływania na środowisko). Bezpośrednią podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowi art. 51 ust. 1 cyt. ustawy. Celem prognozy jest w szczególności, zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy:

- ocena istniejącego stanu środowiska oraz określenie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu;
- określenie problemów i celów środowiska istotnych z punktu widzenia projektu planu;
- określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów oraz na środowisko: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów;
- przedstawienie (przy wzięciu pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu dokumentu, a także cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów) rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu (wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru) albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych (ze wskazaniem napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy);
- określenie proponowanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zgodnie z art. 53 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 uoos, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Katowicach.

Podczas prac nad dokumentacją oparto się o przepisy zawarte w innych ustawach, wraz z powiązanymi aktami wykonawczymi, w szczególności uwzględniając ustawy: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, Prawo geologiczne i górnicze, o ochronie przyrody, o lasach, o odpadach, o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W trakcie prac dokonano wizji terenu oraz przeanalizowano powiązane z przedmiotem prognozy dokumenty i opracowania oraz zebrane materiały, w szczególności uwzględniono:

- Adaptacja „Opracowania ekofizjograficznego na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miasta Katowice” z uwzględnieniem powiązań przyrodniczych z najbliższym otoczeniem, dla obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Feliksa Bocheńskiego w Katowicach, Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o. z Katowic, grudzień 2023 r.
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Katowice na lata 2021-2024 z perspektywą do 2026, GIG Katowice, 2021.
- Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/16/16/2025 z 23 czerwca 2025 r.).
- Baza danych MIDAS, prowadzona przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy; <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
- Baza danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej; <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- Baza danych SOPO (baza SOPO 10 k), Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, maj 2023.
- Dubaj-Nawrot J. i in., 2005: Baza danych geologiczno-inżynierskich wraz z opracowaniem Atlasu geologiczno-inżynierskiego Aglomeracji Katowickiej. Katowickie Przedsiębiorstwo Geologiczne.
- Karta informacyjna JCWPd nr 111, <http://pgi.gov.pl>, stan na 01.07.2021 r.
- Mapa przydatności terenu pogórniczego obszaru górniczego „Katowice I” Kopalni „Katowice-Kleofas do zabudowy, Główny Instytut Górnictwa, Katowice 2004.
- Numeryczny model terenu, skaning laserowy 2022.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe z elementami opracowania ekofizjograficznego problemowego (problematyka ochrony dolin rzecznych oraz ograniczeń dla zagospodarowania terenu wynikających z wpływu działalności górniczej) dla potrzeb opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w mieście Katowice, WERONA Sp. z o.o., Tychy, styczeń 2014.
- Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, sierpień 2015.
- Ortofotomapa, nalot 2023 r.
- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. (red.) 2007. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- Plan adaptacji Miasta Katowice do zmian klimatu do roku 2030 (Uchwała Nr XII/268/19 Rady Miasta Katowice z dnia 26 września 2019 r.).

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
- Portal Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego (<https://klimat.imgw.pl/climate-maps>)
- Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego (uchwała Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r.).
- Raport – Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2020, GIOŚ Warszawa, 2021.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2024.
- Strategiczna Mapa Hałasu miasta Katowice 2022, AkustiX Sp. z o.o., Przeźmierowo 2022.

I. 2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zawartość i główne cele projektu planu

Cel, zasady i tryb sporządzenia planu oraz zakres dokumentu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r., poz. 2404), a także przepisy odrębne odnoszące się do obszaru objętego planem.

Ustalenia planu sporządza się w nawiązaniu do polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice – II edycja, z którym plan miejscowy musi być zgodny i nie może naruszać jego ustaleń.

Głównym zadaniem planu jest stworzenie warunków kontrolowanego rozwoju terenów planowanych do zurbanizowania w nawiązaniu do otoczenia, przy uwzględnieniu ochrony zidentyfikowanych zasobów środowiska oraz wartości przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, o ile występują. Plan ma ustalić zasady możliwych przekształceń, w tym poprzez ustalenie linii rozgraniczających poszczególne tereny o różnym przeznaczeniu oraz określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu i w kształtowaniu zabudowy.

Treść uchwały (projektu planu) jest zawarta w 4 rozdziałach: 1 – przepisy ogólne, 2 – ustalenia obowiązujące dla całego obszaru objętego planem, 3 – ustalenia szczegółowe dla terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, 4 – przepisy końcowe.

Ustalenia obowiązujące dla całego obszaru objętego planem obejmują:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz kształtowania krajobrazu;
- zasady ochrony środowiska;
- zasady ochrony przyrody i krajobrazu;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów;
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości;

- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazy zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

Ustalenia dotyczące terenów (dla poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi) obejmują: przeznaczenie terenów, zasady zagospodarowania, zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów. W tabeli 1 przedstawiono tereny wg przeznaczenia, udział tych terenów w powierzchni całego planu oraz wybrane wskaźniki: maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Tab. 1. Przeznaczenie terenów objętych projektem planu miejscowego wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko

Symbol terenu	Przeznaczenie terenu	Pow.	Udział	Maksymalna powierzchnia zabudowy	Pozostała część działki budowlanej	Min. udział powierzchni biologicznie czynnej
		ha	%	%	%	%
MN-U	teren zabudowy mieszka-niowej jednorodzinnej lub usług	3,39	1,59	40-60	10-20	30-40
MW	teren zabudowy mieszka-niowej wielorodzinnej	1,21	0,57	50	20	30
MW-U	teren zabudowy mieszka-niowej wielorodzinnej lub usług	13,34	6,26	40	20-30	30-40
U	teren usług	46,22	21,69	10-60	20-45	20-45
UH	teren usług handlu	10,71	5,03	40	35	25
UW	teren usług handlu wielkopowierzchniowego	6,33	2,97	50	30	20
US	teren usług sportu i rekreacji	6,88	3,23	50	25	25
U-P	teren usług lub produkcji	34,22	16,05	60-70	10-20	20
U-KOG	teren usług lub garażu	4,41	2,07	40-50	30	20-30
KDA	teren autostrady	18,91	8,87	-		
KDG	teren drogi głównej	4,24	1,99	-		
KDZ	teren drogi zbiorczej	11,06	5,19	-		

Symbol terenu	Przeznaczenie terenu	Pow.	Udział	Maksymalna powierzchni a zabudowy		Pozostała część działki budowlanej	Min. udział powierzchni biologicznie czynnej
		ha	%	%		%	%
KDZ-KKK	teren drogi zbiorczej lub komunikacji kolejowej	0,08	0,04	-			
KDL	teren drogi lokalnej	3,72	1,74	-			
KDD	teren drogi dojazdowej	2,26	1,04	-			
KR	teren komunikacji drogowej wewnętrznej	0,92	0,43	-			
KR-KKK	teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub komunikacji kolejowej	0,06	0,03	-			
KR-KOP	teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub parkingu	1,52	0,72	-			
KP-ZP	teren komunikacji pieszo-rowerowej lub zieleni urządzonej	3,31	1,55	-			
KKK-ZN	teren komunikacji kolejowej lub zieleni naturalnej	0,47	0,22	-			
KKK-ZP	teren komunikacji kolejowej lub zieleni urządzonej	0,04	0,02	-			
KOP-ZP	teren parkingu lub zieleni urządzonej	5,77	2,71	70			30
KOP-ZD	teren parkingu lub ogrodów działkowych	0,56	0,26	5	15	80	
IGS	teren stacji gazowej	0,10	0,05	30		30	40
IK	teren kanalizacji	2,00	0,94	20		30	50
ZN	teren zieleni naturalnej	3,67	1,72	10	90		
ZP	teren zieleni urządzonej	1,10	0,52	15	85		
ZD	teren ogrodów działkowych	26,66	12,51	-			

Obszar planu w znacznej części objęty jest ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przyjętych w latach wcześniejszych:

- uchwała Nr XIV/199/99 Rady Miasta Katowice z dnia 13 września 1999 r. – zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice, w rejonie ulicy Pukowca;
- uchwała Nr XXXV/464/01 Rady Miasta Katowice z dnia 28 maja 2001 r. – zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice w obszarze dzielnicy Os. Witosa-Załęska Hałda przy ul. Żeliwnej, dla zbiornika retencyjnego i pompowni wód opadowych z autostrady A-4;
- uchwała Nr XLIII/563/01 Rady Miasta Katowice z dnia 20 grudnia 2001 r. – zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice w obszarze dzielnicy Osiedle Witosa – Załęska Hałda w rejonie ulic Bocheńskiego i Pukowca w zakresie wprowadzenia funkcji komunikacyjnych i usługowych;
- uchwała Nr XL/825/2005 Rady Miasta Katowice z dnia 25 kwietnia 2005 r. – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice w obszarze dzielnicy Osiedle Witosa i Załęska Hałda dla terenu położonego w rejonie ulicy Żeliwnej w zakresie wprowadzenia funkcji przemysłowo-usługowo-składowych;
- uchwała Nr XII/217/07 Rady Miasta Katowice z dnia 25 czerwca 2007 r. – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Ossowskiego – Bocheńskiego w Katowicach;
- uchwała Nr XXV/505/08 Rady Miasta Katowice z dnia 25 kwietnia 2008 r. – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego pomiędzy ul. Kochłowską i ul. Bocheńskiego w Katowicach;
- uchwała Nr LIII/1255/14 Rady Miasta Katowice z dnia 10 września 2014 r. – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Bocheńskiego i Żeliwnej w Katowicach;
- uchwała Nr XLVIII/902/17 Rady Miasta Katowice z dnia 26 października 2017 r. – zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Ossowskiego – Bocheńskiego w Katowicach.

Celem opracowania planu miejscowego jest (za uzasadnieniem do przywołanej na wstępie uchwały inicjującej): *ustalenie przeznaczenia terenów, zasad ich zagospodarowania i zabudowy w obszarze wymagającym regulacji urbanistycznych, w tym dla ukształtowania nowej struktury urbanistycznej, uwzględniającej wymagania ładu przestrzennego, walory ekonomiczne i gospodarcze obszaru oraz jego powiązania przestrzenne*. Dalej uzasadnienie wskazuje na aktualne kierunki polityki przestrzennej określone w studium, zwracając uwagę na wyznaczony w tym dokumencie *obszar strategiczny ST3 „Załęże”*, którego sposób zagospodarowania – obecnie ekstensywny i chaotyczny – ze względu na umiejscowienie w układzie urbanistycznym powinien ewoluować w kierunku rozwoju funkcji śródmiejskich, w tym metropolitalnych. Dodaje się w uzasadnieniu, że: *Teren cechuje się znacznym potencjałem przestrzennym dla przekształceń strukturalnych i rozwoju, w szczególności funkcji usługowych. Dogodne położenie względem układu komunikacyjnego, tj. dostęp do autostrady, perspektywa poprawy efektywności obsługi transportem kolejowym, planowany przebieg połączeń drogowych na osi północ-południe łączących Śródmieście z terenami południowymi miasta, w zestawieniu z sąsiedztwem ukształtowanego Śródmieścia oraz trendami inwestycyjnymi na analizowanym obszarze pozwala na stwierdzenie, że koniecznej jest opracowania narzędzia planistycznego zapewniającego harmonijny rozwój i przekształcenia terenów. Kompleksowe, szczegółowe analizy aktualnych uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, w tym wynikających z zaprzestanej działalności górniczej, jak i optymalnego zagospodarowania terenów po zlikwidowanej linii kolei piaskowej, a także powiązania z obszarami przyległymi oraz rozpoznane potrzeby miasta i zamierzenia inwestycyjne będą stanowiły podstawę wytycznych do projektu planu miejscowego*.

Dominującą funkcją obszaru są różnego rodzaju usługi. W ograniczonym zakresie w obszarze występuje zabudowa mieszkaniowa, głównie jako część dzielnicy Załęska Hałda, ale też jako nowo powstająca zabudowa wielorodzinna przy skrzyżowaniu ulic Kolońskiej i Michejdy oraz pojedyncze budynki mieszkalne jednorodzinne w rejonie ulic: Chodnikowa, Ścianowa i Wyciągowa. Brak istotnego udziału zabudowy mieszkaniowej wynika głównie z izolowania obszaru od osadniczych struktur Załęża, Śródmieścia, Osiedla Witosa, przez przebieg tranzytowych obiektów komunikacyjnych (linie kolejowe i autostrada). W ostatnim okresie zauważalny jest rozwój usług: nowe budynki biurowe w rejonie ul. Kolońskiej i Żeliwnej, salony samochodowe i obiekty handlowe przy ul. Bocheńskiego. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe reprezentowane są przede wszystkim przez kąpielisko „Bugla” będące w zarządzie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Katowicach rozbudowane o obiekty i urządzenia sportowe. Występują też cztery kompleksy ogrodów działkowych zrzeszonych jako ROD („Baildon”, „Dobra Nadzieja”, „Jedność”, „Załęski Las”), a także Skwer im. Antoniego Węglarczyka w rejonie skrzyżowania ul. Bocheńskiego i ul. Załęska Hałda oraz plac zabaw i rekreacji przy ul. Załęska Hałda.

Regulacje planistyczne, przy adaptacji ustaleń obowiązujących planów miejscowych, zwiększają potencjał strefy gospodarczej o tereny usług lub produkcji (nieobjęte dotychczas planami miejscowymi) w północno-wschodniej części obszaru w rejonie ulic Żeliwna i Pukowca. Wyznaczono zabudowę usługową przy ul. Kolońskiej na potrzeby nowej siedziby Komendy Miejskiej Policji w Katowicach. Nowe tereny zabudowy usługowej wyznaczono też w południowo-wschodniej części obszaru między ulicami Bocheńskiego, Żeliwna i Kochłowska (między terenami ogrodów ROD), a także w rejonie wiaduktu dawnej kolei piaskowej, po obu stronach autostrady A4. Wskazano też nowe tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług w rejonie ulic: Witosa, Ossowskiego i Chodnikowej oraz przy skrzyżowaniu ulic Kolońskiej i Pukowca jako uzupełnienie struktury Osiedla Witosa. Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług wyznaczony jest też przy ul. Michejdy, jako forma aktywizacji obszarów w kierunku funkcji miejskich.

Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w stosunku do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Feliksa Bocheńskiego w Katowicach jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice – II edycja (Uchwała Nr XXI/483/12 Rady Miasta Katowice z dnia 25 kwietnia 2012 r., zmieniona Uchwałą nr LXIV/1330/23 Rady Miasta Katowice z dnia 25 maja 2023 r.).

Studium jest istotnym dokumentem strategicznym służącym kształtowaniu polityki przestrzennej w gminie oraz identyfikującym wszelkie uwarunkowania wpływające na funkcjonowanie gminy głównie w aspektach przestrzennych, gospodarczych i społecznych. Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium sporządza się przy uwzględnieniu zasad i ustaleń określonych w strategii rozwoju i planie zagospodarowania przestrzennego województwa (Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Uchwała IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.; Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr VI/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r., Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619), a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy (Strategia Rozwoju Miasta Katowice 2030, Uchwała XIX/365/15 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2015 r.).

Ustawowy wymóg zachowania zgodności planu miejscowego z ustaleniami studium i nienaruszanie przyjętych w nim kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ważnym elementem kształtowania ciągłości planistycznej. Oznacza to w szczególności przyjęcie takich

rozwiązań planistycznych, które wpiszą się w ogólną politykę przestrzenną gminy i zagwarantują możliwość jej kontynuowania. Przyjęte w studium kierunki przeznaczenia terenów, stanowią element docelowy i perspektywiczny. Wykorzystanie nowych kierunków przeznaczenia terenu powinno być uzależnione od innych uwarunkowań odnoszących się m.in. do:

- szczegółowej (miejscowej) oceny lokalnych warunków ekofizjograficznych, zwłaszcza związanych z zagrożeniami powodzią, utrzymaniem ciągłości ekologicznej dolin cieków oraz ochroną innych cennych przyrodniczo terenów;
- kontrolowanego rozwoju w oparciu o możliwości uzbrojenia terenów i obsługi komunikacyjnej - rozwijanie terenów zurbanizowanych w nawiązaniu do istniejących skupisk zabudowy, bez rozpraszania nowej zabudowy co wymaga zwiększenia nakładów na rozbudowę infrastruktury.

Istotnym dokumentem powiązany z projektem planu miejscowego jest również aktualne opracowanie ekofizjograficzne. Podstawowym zadaniem opracowania ekofizjograficznego jest zebranie najistotniejszych uwarunkowań formalnych i przestrzennych na potrzeby zidentyfikowania przydatności obszaru dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania w kontekście warunków środowiskowych. Rozpoznanie stanu i funkcjonowania środowiska pozwoliło na określenie zasobów środowiska, przyrody i krajobrazu oraz potrzeb związanych z ochroną poszczególnych elementów środowiska, a także zidentyfikowanie zagrożeń i uciążliwości wpływających na ocenę warunków do rozwoju urbanizacyjnego obszaru.

I.3. METODYKA

W trakcie prac nad prognozą zebrano i przeanalizowano materiały archiwalne, przeprowadzono niezbędne prace terenowe, przeanalizowano opracowanie ekofizjograficzne i materiały zebrane dla potrzeb tego opracowania. Dokonano identyfikacji obszarów, których zagospodarowanie może ulec zmianie w następstwie realizacji nowych ustaleń planu. Zidentyfikowano możliwe skutki wynikające ze zmiany zagospodarowania terenu, określono i oceniono wpływ tych zmian, przeanalizowano wpływy otoczenia na obszar objęty projektem oraz wpływ ocenianych zmian na obszary sąsiednie. Określono niezbędne zalecenia minimalizujące wpływy negatywne.

Prognoza obejmuje syntetyczny opis i ocenę stanu środowiska w podziale na jego podstawowe elementy. Odnosi się też do możliwych zmian w środowisku w przypadku nieprzyjęcia ocenianego dokumentu.

W części prognostycznej opracowania zawarto ocenę projektowanych ustaleń planu z punktu widzenia ochrony i kształtowania środowiska, sporządzoną z zastosowaniem analizy przestrzennej wspomaganej technikami GIS.

Na podstawie diagnozy stanu środowiska i uwarunkowań planistycznych dokonano również syntetycznej oceny wpływu projektu planu na środowisko, uwzględniając wagę oraz rodzaj skutków dla środowiska. Oddziaływanie może być bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane. Skutki oddziaływania mogą być zarówno negatywne, jak i pozytywne oraz stałe lub chwilowe.

W ocenie wpływu na poszczególne komponenty środowiska wagę skutków ujęto w trzystopniowej skali:

- **nieznaczne** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, o bardzo ograniczonym oddziaływaniu);
- **niewielkie** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, jednak o szerszym oddziaływaniu lub w niewielkim stopniu wykraczające poza powszechne korzystanie ze środowiska, miejscowo zubażające pojedyncze lub nieliczne komponenty środowiska);

- **umiarkowane** (powstałe w wyniku działalności mogącej wykraczać poza powszechne korzystanie ze środowiska, miejscowo istotnie zubażające środowisko).

Ponadto oceniono:

- odwracalność procesów - **odwracalny, częściowo odwracalny, nieodwracalny**;
- zasięg przestrzenny - **miejscowy** (mieszczący się ogólnie w ramach konkretnej przestrzeni, miejsca, wydzielania), **lokalny** (dotyczący skali gminy i ewentualnie najbliższego otoczenia), **ponadlokalny** (dotyczący skali regionalnej).

W ramach syntetycznej oceny skutków ustaleń zmiany planu na środowisko, w podziale na poszczególne obszary, wyznaczono 2 kategorie terenów, gdzie przewiduje się negatywne skutki dla środowiska oraz kategorię terenów, gdzie przewiduje się korzystny wpływ na środowisko (prezentuje je załącznik kartograficzny):

- **skutki negatywne nieznaczne** – obszary, w przypadku których ustalenia planu nie wpłyną istotnie na stopień zagrożenia dla środowiska lub zasoby środowiska - umożliwienie uzupełnienia zabudowy na terenach zurbanizowanych lub wprowadzenie nowych funkcji terenu (bez możliwości zabudowy), które w niewielkim stopniu mogą wpłynąć na gleby i/lub szatę roślinną.;
- **skutki negatywne niewielkie** – obszary, gdzie zwiększy się presja na środowisko i krajobraz, w tym na tereny zieleni naturalnej (zadrzewień) lub pojawią się zagrożenia dla ludzi (potencjalny stopień zagrożenia lub potencjalne szkody dla środowiska będą słabo odczuwalne);
- **skutki pozytywne** – obszary, w przypadku których ustalenia planu mogą mieć korzystny wpływ na środowisko, głównie poprzez ochronę terenów zieleni.

Przy ocenie terenów pod uwagę wzięto m.in.: wpływ planu na walory przyrodnicze (bioróżnorodność, korytarze ekologiczne, tereny zieleni), krajobraz, wpływ na wody, w tym retencyjność obszarów i zagrożenie dla użytkowych zasobów wód, a także narażenie na zagrożenia i uciążliwości (hałas, zanieczyszczenie powietrza).

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko są zmiany, jakie projektowany aktualnie dokument określa w stosunku do dotychczas obowiązujących ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydanych pozwoleń na budowę oraz obecnego zagospodarowania terenu (w przypadku braku planu). Obowiązujące regulacje planistyczne, zwłaszcza przestrzenne, wywołały już skutki oddziałujące na środowisko. Ocena tych skutków nie podlega weryfikacji w niniejszej prognozie, ponieważ nie są one generowane przez ustalenia sporządzanego projektu planu.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENACH OBJĘTYCH PROJEKTEM ORAZ NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

II. 1. BUDOWA GEOLOGICZNA I ZŁOŻA KOPALIN

Podłoże skalne obszaru planu, istotne z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego, stanowią utwory górnego karbonu oraz czwartorzędu.

W przypadku karbonu istotne są zwłaszcza utwory serii mułowcowej (westfalu), których wychodnie znajdują się w rejonie opracowania. Skały westfalu dolnego – warstwy załęskie (westfal A) znajdują się stosunkowo płytko pod powierzchnią terenu, przykryte młodszymi utworami karbonu lub utworami czwartorzędu. Stanowią one najwyższe ogniwo karbonu w północnej części tego obszaru. Warstwy załęskie zbudowane są z ilowców, mułowców i piaskowców z licznymi warstwami węgla. Nad osadami warstw załęskich zalegają skały warstw orzeskich (Westfal B). Skały te występują prawie na całym obszarze planu, z wyjątkiem jego północno-zachodnich fragmentów. Ich wychodnie występują w południowej części obszaru planu. W części północnej są przykryte osadami czwartorzędu u zróżnicowanej miąższości. Budują je łupki z wkładkami piaskowców, syderytów i pokładami węgla. Cechą szczególną warstw orzeskich są kilkudziesięciometrowej miąższości ławice ilułowców, stosunkowo miękkich, nadających się do produkcji ceramiki budowlanej.

Utwory czwartorzędu występują generalnie w północnej i wschodniej części tego obszaru, wypełniają obniżenia powierzchni karbońskiej. Reprezentują je głównie gliny zwałowe oraz sporadycznie, w południowo-wschodniej części osady rzeczne oraz w części północno-wschodniej piaski i żwiry glacialne i fluwioglacjalne. Miąższość osadów czwartorzędowych wynosi od kilku do blisko 30 m – w północno-wschodniej części obszaru planu.

Analizowany obszar charakteryzuje się skomplikowaną budową tektoniczną. Duża różnorodność struktur tektonicznych na tym obszarze i jest efektem nakładania się różnowiekowych procesów zachodzących w orogenezie waryscyjskiej i alpejskiej. Przez analizowany obszar przebiegają dwa uskoki. Przez południowo-zachodni fragment tego obszaru przebiega uskok „Środkowy”, który charakteryzuje się zrzutem 35-60 m w kierunku zachodnim. Przez południowo-wschodnią część obszaru planu przebiega uskok „Arkona” charakteryzujący się zrzutem 15-30 m w kierunku południowo-wschodnim.

Pod prawie całym obszarem planu (z wyjątkiem jego południowych fragmentów) znajduje się złożo węgla kamiennego „Kleofas” (kod złoża w systemie MIDAS – WK 321). Według stanu na 31.12.2022. zasoby bilansowe złoża wynosiły łącznie 169 084 tys. ton. Złożo nie posiada zasobów przemysłowych. Było one eksploatowane od 1845 r. Eksploatacja złoża została zaniechana w 2004 r. po likwidacji KWK „Katowice-Kleofas”.

Pod południowymi fragmentami planu znajduje się złożo węgla kamiennego „Wujek” (kod złoża w systemie MIDAS – WK 323). Według stanu na koniec 2024 r. zasoby bilansowe złoża wynosiły łącznie 55 136 tys. ton, z czego aż 38 621 tys. ton uwięzionych jest w filarach ochronnych. Zasoby przemysłowe są znacznie mniejsze, wynoszą 11 072 tys. ton, w tym 4 501 w filarach ochronnych. Użytkownikiem złoża jest Polska Grupa Górnicza S.A. Wyznaczono dla niego obszar górniczy „Katowice-Brynów” w oparciu o koncesję nr 128/94 z terminem ważności do 31.12.2035. Dla eksploatacji złoża wyznaczony został teren górniczy „Katowice-Brynów-Ligota”. Złożo aktualnie nie jest eksploatowane. Nie przewiduje się też eksploatacji złoża w przyszłości pod obszarem planu.

Pozostałością dawnej płytkiej eksploatacji są liczne nieczynne szyby, szybiki i upadowe. Obszary płytkiej eksploatacji, a zwłaszcza tereny położone bezpośrednio wokół szybów, szybików

oraz upadowych, cechują się ograniczoną przydatnością do zabudowy. Ewentualna zabudowa terenów, na których występują wyrobiska mające połączenie z powierzchnią wymaga sporządzenia specjalistycznego opracowania określającego warunki zabudowy. Tereny, pod którymi występują płytkie wyrobiska w pokładach węgla mogą wymagać uprzedniego uzdatnienia terenu – zależnie od głębokości występowania wyrobisk, stopnia wypełnienia pustek oraz rodzaju planowanej zabudowy.

II. 2. RZEŻBA TERENU

Obszar planu położony jest w makroregionie Wyżyna Śląsko-Krakowska, mezoregionie Wyżyna Śląska Południowa, regionie Płaskowyż Bytomsko-Katowicki oraz subregionie Płaskowyż Katowicki. Płaskowyż Katowicki składa się z szeregu garbów zbudowanych z utworów karbońskich (piaskowce, ilowce, łupki) o spłaszczonych wierzchołkach wznoszących się przeważnie na wysokość 300-320 m n.p.m. Jest rozcięty dolinami rzecznyymi (m.in. Rawy, Potoku Leśnego i górnego odcinka Kłodnicy).

Najwyżej położony punkt analizowanego obszaru znajduje się na rzędnej ok. 310 m n. p. m. (na południe od autostrady A4, przy granicy planu), najniżej położony punkt (264 m n. p. m.) znajduje się we wschodniej części planu, jest to dno zbiornika na wody deszczowe). Różnica wysokości względnej wynosi 46 m.

Obszar planu, w części południowej i południowo-zachodniej obejmuje północne stoki Wzgórz Kochłowskich (ich środkowe i dolne partie). Pozostała część obszaru planu znajduje się w Obniżeniu Rawy. Stoki opadają przeważnie ku północnemu wschodowi. Charakteryzują się dość łagodnym nachyleniem – przeważnie od 2 do 5%. Miejscami nachylenie jest nieco większe. W północnej i wschodniej części obszaru, w obrębie terasy plejstoceńskiej, teren jest bardziej płaski.

Rzeźba terenu uległa znaczącym przekształceniom antropogenicznym. W wyniku prowadzonej w przeszłości eksploatacji podziemnej węgla kamiennego, teren obniżył się - od kilku do ok. 20 m. Obecnie proces obniżania terenu w już nie zachodzi. Ponadto antropogeniczne przekształcenia rzeźby są również rezultatem podnoszenia nasypami i zrównaniami powierzchni pod zabudowę oraz układ komunikacyjny. Na terenie planu wysokie skarpy występują wzdłuż autostrady A4, a także wzdłuż ul. Bocheńskiego i zlikwidowanych linii kolejowych. Wysokimi skarpami, dochodzącymi do 9 m, charakteryzuje się również nasyp, na którym zlokalizowano hale i parkingi hurtowni Makro.

II. 3. GLEBY

Gleby na terenie planu wytworzyły się przeważnie na podłożu glin lub piasków gliniastych. Na tym podłożu, w podziale na typy gleb, wytworzyły się gleby brunatne. Rodzime gleby w wielu miejscach, gdzie występują grunty nasypowe, zostały zastąpione glebami inicjalnymi.

Gleby na obszarze planu nie są użytkowane rolniczo. Pomimo tego znaczna część z nich (16%), w podziale na użytki gruntowe, klasyfikowana jest jako grunty rolne, głównie RIVa i RIVb, a ponadto RIILb, ŁIV i PsIV. Użytki rolne obejmują przeważnie tereny rodzinnych ogrodów działkowych.

Znaczna część gruntów na terenie planu jest przekształcona mechanicznie. W części przypadków profil glebowy uległ całkowitemu zniszczeniu, głównie w wyniku wykopów lub formowania nasypów.

II. 4. WODY

Wody podziemne

Wody podziemne mogące być wykorzystane do celów gospodarczych występują w rejonie planu w osadach tworzących karbońskie i czwartorzędowe piętra wodonośne.

Karbońskie poziomy wodonośne charakteryzują się zróżnicowanymi właściwościami i parametrami hydrogeologicznymi. W profilu hydrogeologicznym karbonu górnego występują zespoły oddzielnych poziomów wodonośnych zbudowanych z piaskowców i łowców. Poziomy te, o miąższościach od kilku do kilkudziesięciu metrów, są od siebie izolowane wkładkami nieprzepuszczalnych łowców. W obszarach sedymentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach uskokowych oraz w zasięgu obszarów eksploatacji górniczej obserwuje się w niektórych miejscach łączność hydrauliczną między poszczególnymi poziomami. Zasilanie karbońskich poziomów wodonośnych następuje na ich bezpośrednich wychodniach lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu. Podstawę drenażu karbońskich poziomów wodonośnych w warunkach naturalnego środowiska stanowiły doliny rzek. Obecnie podstawę drenażu stanowią wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego. Główny kierunek przepływu ma miejsce ku ośrodkom drenażu, którymi są wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego, podrzędnie studnie. Zasobność wód piętra karbońskiego w rejonie opracowania jest niska. Niskie jest też zagrożenie przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód podziemnych z powierzchni terenu. Wody podziemne piętra karbońskiego, w rejonie planu, są odpompowywane, w ramach odwadniania wyrobisk górniczych, Szybem Fortuna II. Wody te nie nadają się do wykorzystania do celów komunalnych.

Czwartorzędowy poziom wodonośny zalega w postaci nieregularnych płatów, rozmieszczonych w zagłębieniach starszego podłoża, a w obrębie dolin kopalnych i współczesnych w wypełniających je osadach piaszczysto-żwirowych. Zasilanie poziomu czwartorzędowego odbywa się bezpośrednio z poziomu terenu. W rejonie planu poziom ten, związany z doliną Rawy, jest dość zasobny w wodę. Wydajności z pojedynczej studni mogą wynosić od kilku do ponad 30 m³/h.

Zgodnie z podziałem na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd) obszar ten należy do JCWPd nr 111 (Region wodny Małej Wisły).

Wody powierzchniowe

Obszar planu znajduje się w całości w zlewni Rawy. Na południe od obszaru planu przebiega dział wodny I rzędu oddzielający lewostronne dorzecze Wisły od prawostronnego dorzecza Odry.

Rawa, największy prawy dopływ Brynicy, bierze swój początek przy stawie Marcin w Rudzie Śląskiej. Na odcinku od oczyszczalni Klimzowiec do wylotu Potoku Leśnego stanowi urządzenie kanalizacyjne i nosi nazwę „Otwartego kanału Rawy”, dalej do ujścia do Brynicy stanowi rzekę. Jej koryto jest miejscami całkowicie przykryte. Rawa liczy 19,6 km długości. Jest zasilana głównie wodą deszczową oraz ściekami komunalnymi i przemysłowymi.

Przez obszar planu nie przepływają żadne ciekі wodne. Za odpływ powierzchniowy w całości jest odpowiedzialny system kanalizacji deszczowej.

Jedynym elementem wód powierzchniowych jest niewielki staw, o powierzchni 0,06 ha, znajdujący się na terenie ROD „Jedność”. Przy wschodniej granicy planu znajdują się 2 zbiorniki retencyjne, o łącznej powierzchni 1,8 ha, do których kierowane są wody deszczowe z głównego kolektora kanalizacji deszczowej $\varnothing 1600$ mm.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) RW20000621269 – Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia – w regionie wodnym Małej Wisły. Wymienioną JCWP zaklasyfikowano do typu 6 – potoki wyżynne węglanowe z substratem drobnoziarnistym.

II. 5. KLIMAT

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego obszar planu znajduje się w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej.

Według danych ze stacji meteorologicznej Katowice-Muchowiec, z wielolecia 1991-2020, parametry charakteryzujące warunki klimatyczne przedstawiają się następująco:

- średnia roczna temperatura powietrza 9,0°C
- średnia roczna minimalna temperatura powietrza 4,4°C
- średnia roczna maksymalna temperatura powietrza 13,7°C
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipca) 19,1°C
- średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (stycznia) -1,2°C
- absolutne maksimum temperatury dobowej 37,2°C (08.08.2013)
- absolutne minimum temperatury dobowej -26,8°C (23.01.2006)
- liczba dni z temperaturą maksymalną < 0°C 29,1
- liczba dni z temperaturą maksymalną >30°C 8,9
- średni opad roczny 723,2 mm
- najwyższy średni opad miesięczny (lipiec) 103,8 mm
- najniższy średni opad miesięczny (luty) 39,4 mm
- maksymalna dobową suma opadu 78,8 mm (27.07.2019)

Według danych anemologicznych z Muchowca (wielolecie 1961-1990) najczęściej wiejącymi wiatrami są wiatry południowo-zachodnie (19,3%), północno-zachodnie (15,1%) oraz zachodnie (14,1%). Najrzadziej wieją wiatry z północy (6%) oraz z północno-wschodu (6,4%). Przez 11 % czasu w ciągu roku występują cisze. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,1 m/s. Najsilniejsze są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie – 4,0 m/s, najłagodniejsze zaś północno-wschodnie – 2,5 m/s.

Warunki topoklimatyczne na obszarze planu są średnio korzystne (powierzchnie o względnie dużych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek konwekcji w nocy i stosunkowo dużych wartościach wymiany ciepła utajonego wskutek parowania w dzień. Są to powierzchnie o nieznacznym nachyleniu położone poza dnami dolin z wodą gruntową zalegającą głębiej niż 2 m, gdzie w czasie pogodnych nocy tworzą się zastoiska zimnego powietrza, a więc narażone na niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków lokalnych typu radiacyjno-adwekcyjnego. Warunki topoklimatyczne, w poszczególnych częściach przedmiotowego terenu dość wyraźnie różnią się od siebie. Najbardziej niekorzystne cechy topoklimatu występują w północnej i wschodniej części tego obszaru, gdzie niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków typu radiacyjno-adwekcyjnego jest największe, a ponadto tereny te są bardziej narażone na koncentrację zanieczyszczeń w powietrzu, co może być szczególnie uciążliwe w sezonie zimowym.

II. 6. BIOSFERA I KRAJOBRAZ

Roślinność potencjalną („hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane) reprezentuje siedlisko grądu subkontynentalnego *Tilio Carpinetum*. Tworzy go drzewostan lipowo-dębowo-grabowy z udziałem klonu i jesionu, w miejscach suchszych sosny, a w wilgotniejszych drzewostanu z udziałem olszy czarnej i wiązów.

Roślinność rzeczywista tego obszaru w żadnym stopniu nie nawiązuje do roślinności potencjalnej. Wynika to ze znacznego przekształcenia środowiska na skutek gospodarczej działalności człowieka. Powstałe w wyniku tego układy roślinności mają charakter całkowicie sztuczny. Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się niskimi walorami przyrodniczymi. Na tym obszarze nie występują lasy, ani inne zbiorowiska półnaturalne. Występującą tu roślinność tworzą: nasadzenia w obrębie ogrodów działkowych, zieleń urządzona (ekstensywnie) – głównie w sąsiedztwie ulic oraz towarzysząca zabudowie usługowej i przemysłowej, a także zieleń nieurządzona. W wielu miejscach występują zbiorowiska ruderalne na nieużytkowanych terenach przemysłowych. Na powierzchni ok 17 ha (8% powierzchni planu) zinwentaryzowano zadrzewienia i zakrzaczenia, które powstały w wyniku zarastania nieużytkowanych terenów przemysłowych, a także niewielkich fragmentów nieużytkowanych od wielu lat gruntów rolnych. Tereny te porastają głównie lekkonasienne gatunki drzew – brzoza oraz osika, a ponadto inne drzewa liściaste i krzewy. Roślinność ta wpływa korzystnie na warunki mikroklimatyczne i sprzyja oczyszczaniu powietrza. Niektóre z tych terenów – położonych w pobliżu zabudowy mieszkaniowej lub ogródków działkowych, mogą pełnić też funkcję rekreacyjną.

Istotną rolę w strukturze przyrodniczej tego obszaru odgrywają ogrody działkowe. Zajmują one łącznie 26,94 ha (12,6% powierzchni planu). Rodzinne ogrody działkowe (ROD) skupione są w południowej części planu, blisko autostrady A1. Na zachód od ulicy Bocheńskiego zlokalizowane są ROD „Baildon” - kolonia główna (6,7 ha), a po wschodniej stronie tej ulicy znajdują się ROD „Dobra Nadzieja” (6,0 ha). Przy ulicy Żeliwnej położone są ROD „Jedność” (8,9 ha). Natomiast na południe od autostrady, przy ul. Załęska Hałda znajdują się ROD „Załęski Las” o powierzchni 5,0 ha.

Zwierzęta dziko żyjące na tych terenach należą do pospolitych gatunków synantropijnych. Jedną z najliczniej reprezentowanych grup zwierząt są tutaj ptaki. W zadrzewieniach można stwierdzić obecność m.in.: gołębi grzywaczy, srok, wróbli, sójek, szpaków, kosów i zięb. Potencjalnym miejscem rozrodu płazów jest niewielki staw na terenie ROD „Jedność”, a także zbiornik retencyjny przy ul. Żeliwnej. Z terenami sąsiadującymi z lasami (fragmenty na południe od autostrady) może być związana obecność niektórych gatunków ssaków, m.in.: dzików, saren, lisów, zajęcy, jeżów. Ponadto można na tych terenach oczekiwać występowania drobnych ssaków, jak krety czy pospolite gatunki gryzoni.

W granicach opracowania nie występują obszary, ani obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Brak również innych obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych.

Przez obszar planu nie przebiegają korytarze ekologiczne. Barierą dla migracji wielu gatunków zwierząt jest autostrada A4 oraz inne ciągi komunikacyjne i zwarta zabudowa.

II. 7. OCENA JAKOŚCI ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZAGROŻEŃ

Powietrze atmosferyczne

Największy wpływ na jakość powietrza atmosferycznego ma tzw. niska emisja oraz emisja liniowa (zanieczyszczenia komunikacyjne). Istotna jest również emisja wysoka, pochodząca z przemysłu i energetyki.

Monitoring stanu sanitarnego powietrza, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Dla potrzeb oceny jakości powietrza Katowice zostały włączone do strefy Aglomeracja Górnośląska. Na terenie miasta zlokalizowane były dwa punkty pomiarowe (ul. Plebiscytowa/autostrada A4 i ul. Kossutha). Pierwszy z nich został przeniesiony w styczniu 2025 r. na ul. Dudy-Gracza.

Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2022 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała strefę aglomeracji górnośląskiej, w której znajdują się Katowice, do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. W 2022 r. odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, dwutlenku azotu (NO₂) oraz benzo(a)pirenu. Ponadto dla ozonu przekroczony był poziom celu długoterminowego. (klasa D2). W 2023 r. po raz pierwszy w strefie aglomeracji górnośląskiej nie odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego. Na ten stan składa się zarówno zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, głównie w związku z termomodernizacją budynków i wymianą starych pieców węglowych na mniej emisyjne lub nieemisyjne źródła ogrzewania, jak również korzystne warunki pogodowe w okresie grzewczym w 2023 r. Ogólnie w przypadku podstawowych wskaźników zanieczyszczeń powietrza można zauważyć trend malejący w okresie ostatnich 10 lat.

Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego przyjęty uchwałą Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r. (aktualizacja Programu ... przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r.) określa działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza. Wśród proponowanych działań, w ramach katalogu dobrych praktyk, znajdują się zalecenia do realizacji w planach zagospodarowania przestrzennego: *Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza*. Należą do nich:

- *Spójna polityka planowania przestrzennego* (m.in.: określanie wymagań w zakresie stosowanych sposobów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe niepowodujące nadmiernej emisji zanieczyszczeń; zachowanie terenów zielonych, planowanie zabudowy pod kątem zachowania przewietrzania miast oraz określonych wymogów ochrony powietrza, ochrona istniejących i wyznaczanie nowych kanałów przewietrzania miast, szczególnie w miejscowościach o niekorzystnym położeniu topograficznym sprzyjającym kumulacji zanieczyszczeń);
- *Korytarze przewietrzania miasta w pracach planistycznych* (wyznaczanie lub zachowywanie korytarzy przewietrzania, w tym klinów niewywietrzających, poprawiających przepływ powietrza i rozpraszających zanieczyszczenia – dotyczy głównie miast i powiatów grodzkich);
- *Zwiększanie obszarów zieleni i rozwój zielonej infrastruktury* (m.in.: place miejskie, tarasy, dziedzińce i patia, których powierzchnia biologicznie czynna przekracza powierzchnię utwardzoną; aleje czy tereny przy obiektach użyteczności publicznej obsadzone drzewami; lasy; publiczne parki i ogrody, wypoczynkowe tereny sportowe; ogrody działkowe z letnią

zabudową i ogrody komunalne; pobocza tras komunikacyjnych na terenach miast i gmin, w tym również pobocza kolejowe; tereny upraw polnych i ogrodnictwa; wody stojące, zbiorniki tymczasowe i tereny podmokłe; tereny zielone, porośnięte zielenią dachy, mury czy ekrany akustyczne).

Tuż, za zachodnią granicą planu, przy ul. Kossutha, zlokalizowana jest stacja pomiaru zanieczyszczeń powietrza, stanowiąca element sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki pomiarów z tej stacji są najbardziej reprezentatywne dla tego obszaru. Ogólnie należy zauważyć występujący trend spadku poziomu zanieczyszczeń powietrza obserwowany przez ostatnie 5 lat na tej stacji. Według danych za 2022 r.:

- 36 maksymalna wartość 24-godzinna stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosła 38 µg/m³ (76% wartości dopuszczalnej);
- stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 25 µg/m³ (63% wartości dopuszczalnej);
- stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM_{2,5} wyniosło 17 µg/m³ (85% wartości dopuszczalnej);
- stężenie średnioroczne NO₂ wyniosło 22 µg/m³ (55% wartości dopuszczalnej).

Powyższe dane świadczą o relatywnie dobrym stanie powietrza w tej części miasta, gdyż żadne z powyższych stężeń zanieczyszczeń w 2023 r. nie przekraczały wartości dopuszczalnej.

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe, będące przedmiotem monitoringu prowadzonego przez GIOŚ w Warszawie nie występują na analizowanym obszarze.

Obszar planu w całości znajduje się w zlewni Brynicy (JCWP nr PLRW20000621269). Ocena stanu JCWP przeprowadzona w 2022 r. wskazuje na słaby potencjał ekologiczny, ze względu na następujące wskaźniki: BZT₅, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), cynk, fitobentos oraz stan chemiczny poniżej dobrego, a także stan (ogólny) zły.

Wody podziemne

Wody podziemne zasilane z rejonu opracowania mają niewielkie znaczenie gospodarcze. Wymagana jest jedynie zwykła ochrona gruntu i wód infiltrujących w głąb górotworu, zapewniana przez sprawny system kanalizacji służący do zbiorowego odprowadzania ścieków.

Ocena stanu JCWPd nr 111 w 2019 r. wskazuje na dobry stan chemiczny wód i słaby stan ilościowy. JCWPd objęta jest wpływem rozległego obniżenia zwierciadła wód podziemnych głównego i pierwszego poziomu wodonośnego. Wpływa na to: intensywna eksploatacja wód podziemnych, głównie w wyniku odwodnień wyrobisk górniczych powodująca nadmierne ściępanie zasobów dostępnych do zagospodarowania oraz ingresję zasolonych wód z poziomu karbońskiego, zrzuty ścieków i kwaśnych wód kopalnianych, ługowanie substancji zanieczyszczających z hałd i składowisk oraz wysokie stężenia azotanów.

Hałas

Zagrożenie hałasem w rejonie planu wynika w głównej mierze z emisji pochodzącej z ciągów komunikacji drogowej i w mniejszym stopniu kolejowej. Emisja hałasu z innych źródeł ma mniejsze znaczenie. Najbardziej zagrożone hałasem są tereny położone wzdłuż autostrady A4, ul.

Bocheńskiego oraz w pobliżu linii kolejowych. Znaczące oddziaływanie akustyczne występuje również wzdłuż ulic: Pukowca i Kolońskiej.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. 2014, poz. 112).

Dopuszczalne równoważne poziomy dźwięku A w decybelach (dB), dla emisji pochodzącej z dróg lub linii kolejowych, wynoszą:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 64 dB dla całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i 59 dB dla pory nocnej (wskaźnik L_N),
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych - 68 dB dla całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i 59 dB dla pory nocnej (wskaźnik L_N).

Według *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Katowice (2022)* obszary przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu znajdują się głównie w sąsiedztwie autostrady A4. Przekroczenia emisji hałasu zanotowano głównie w stosunku do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (ogrody działkowe), a ponadto terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów mieszkaniowo-usługowych.

Ochrona przed hałasem powinna zmierzać do niewprowadzania nowych terenów o funkcji chronionych przed hałasem (tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domy opieki i szpitale, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe) w sąsiedztwie uciążliwych ciągów komunikacyjnych.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe, na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe (stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV, urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne).

Na obszarze planu występują istotne źródła promieniowania elektromagnetycznego – napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

III. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ NA MOCY USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar opracowania cechuje występowanie szeregu problemów ochrony środowiska, w tym istotnych z punktu widzenia projektu planu (możliwych do regulowania w dokumencie planistycznym). Do podstawowych problemów ochrony środowiska należą:

- presja na jakość powietrza (nowe źródła emisji),
- presja na wody (jakość i zasoby),
- zagrożenia geologiczne,
- przekształcenie gleb i gruntów,
- zagrożenie hałasem.

Poniżej opisano problemy ochrony środowiska, szczególnie istotne dla obszaru objętego planem oraz dla środowiska w jego otoczeniu.

Presja na jakość powietrza

Presja na jakość powietrza będzie się wiązać z powstaniem nowych źródeł emisji. Wpływ na jakość powietrza będzie uzależniony od rodzajów przedsięwzięć gospodarczych. Oprócz samej emisji zanieczyszczeń, jaka może powstawać w związku z procesami technologicznymi i ogrzewaniem pomieszczeń należy się również liczyć ze zwiększonym ruchem samochodowym i związaną z tym dodatkową emisją.

Problem niskiej jakości powietrza, a zwłaszcza ograniczenia niskiej emisji jest złożony i w mniejszym stopniu uzależniony od rozwiązań planistycznych. Do działań możliwych do podjęcia na gruncie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym można zaliczyć uwzględnianie w dokumentach planistycznych: zwiększenia obszarów zieleni (ochronnej), zapewniającej wymianę powietrza na obszarach gęstej zabudowy.

Presja na wody

Konieczna jest ochrona zasobów wodnych oraz zapewnienie korzystnych warunków ich odtwarzania, w szczególności ograniczanie zanieczyszczeń wód powierzchniowych oraz ochrona wód podziemnych przez rozwój systemów oczyszczania ścieków oraz ograniczania niekorzystnego wpływu procesów technologicznych i gospodarki odpadami na wody. Istotne jest również podejmowanie działań na rzecz opóźniania spływu wód opadowych do cieków wodnych poprzez rozwój małej retencji.

Zagrożenia geologiczne

Część obszaru planu znajduje się w strefie historycznej płytkiej eksploatacji podziemnej. Na wszystkich obszarach prowadzonej w przeszłości płytkiej eksploatacji górniczej geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych powinny być rozpoznane z dokładnością stosowną dla skomplikowanych warunków gruntowych – zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. W niektórych przypadkach może zaistnieć potrzeba uzdatnienia terenu pod przyszłe inwestycje.

Przekształcenie gleb i gruntów

W obszarze planu znajduje się szereg gruntów silnie przekształconych antropogenicznie, w tym wielkopowierzchniowych nasypów oraz wyrobisk górniczych mających połączenie z powierzchnią. W niektórych przypadkach proces inwestycyjny będzie musiał być poprzedzony odpowiednim przygotowaniem podłoża budowlanego.

Zagrożenie hałasem

Ponieważ zagrożenie hałasem występuje przede wszystkim wzdłuż głównych dróg i linii kolejowej potrzebne jest dostosowanie funkcji terenów położonych wzdłuż tych ciągów komunikacyjnych do wymogów określonych w rozporządzeniu dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wymaga to w pierwszym rzędzie rezygnacji z funkcji terenów związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali w sąsiedztwie uciążliwych dróg. Jednocześnie należy podejmować działania ograniczające uciążliwość istniejących i potencjalnych źródeł hałasu.

IV. OCENA PROJEKTU PLANU W ASPEKcie UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Za dokumenty rangi krajowej i międzynarodowej (w tym wspólnotowej) formułujące cele ochrony środowiska uznane za istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, uznano:

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej - Ramowa Dyrektywa Wodna;

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy;

Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000 r.), ratyfikowana przez Polskę w 2004 .;

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (...);

Polityka ekologiczna państwa 2030 (Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 6 września 2019 r., M.P. 2019 poz. 794);

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (Ministerstwo Środowiska, październik 2013).

Wyboru dokumentów dokonano na podstawie zidentyfikowanych istotnych problemów ochrony środowiska występujących na obszarze opracowania, celów ochrony środowiska określonych w dokumentach oraz ustaleń projektu planu i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W poniższej tabeli wymieniono główne cele formułowane w analizowanych dokumentach oraz w sposób ogólny wskazano rozwiązania projektu istotne z punktu widzenia realizacji tych celów.

Tab.2 Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu ze wskazanymi celami, mającymi znaczenie dla projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej - Ramowa Dyrektywa Wodna	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- promowania zrównoważonego korzystania z wód, - poprawa jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka, - zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych,	- zakaz zanieczyszczania ziemi i wód, w szczególności wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i wód oraz takiego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, które poprzez infiltrację wód opadowych spowoduje przenikanie zanieczyszczeń do ziemi i wód; - stosowanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury i odprowadzanie wód na teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych; - odprowadzenie ścieków głównie w oparciu o sieci kanalizacji służącej do zbiorowego odprowadzania ścieków;
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- utrzymanie jakości powietrza i jej poprawa,	- preferowanie stosowania ekologicznych źródeł energii cieplnej; - kształtowanie korzystnych warunków przewietrzania po-

	przez wyznaczenie terenów zieleni oraz znaczący udział powierzchni biologicznie czynnej;
Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000 r.)	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- zintegrowanie krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego,	- określenie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu – dopasowanie rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych do charakteru lokalnego krajobrazu;
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- ustanawia wspólne ramy dla promowania energii ze źródeł odnawialnych, - określa obowiązkowe krajowe cele ogólne w odniesieniu do całkowitego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii,	- zaspokajanie potrzeb ciepłych zabudowy m.in. w oparciu o stosowanie systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii; - dopuszczenie na wybranych terenach stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy zainstalowanej do 1000 kW, z wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię biogazu i siłę wiatru do wytwarzania energii;
Polityka ekologiczna państwa 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców - poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego - zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska - łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	- zapobieganie nadmiernemu uszczelnianiu gruntów oraz wdrażanie rozwiązań, które umożliwią zagospodarowanie wód opadowych; - zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; - kontrolowane postępowanie z odpadami, w szczególności ograniczające ponadprzeciętne gospodarowanie odpadami, w tym wskazanie konkretnego terenu przeznaczonego na potrzeby punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub przetwarzania odpadów komunalnych; - zakaz realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz prowadzenia działalności stwarzających uciążliwość dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne;
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, - wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa, - wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych.	- określenie zasad odprowadzania wód deszczowych, w tym wprowadzenie wymogów dotyczących retencjonowania wód; - ustalenia dotyczące parametrów zabudowy; - wykonanie projektu dokumentu w technice GIS.

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Na obszarze planu ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary sieci Natura 2000. Najbliżej położony obszar Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie” (PLH240003) znajduje się w odległości ok. 16 km od obszaru planu. Ze względu na przedmiot ochrony wymienionego obszaru Natura 2000 i znacząco jego odległość od granic planu, należy uznać, że nie wystąpi oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

VI. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W WYNIKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Obecnie w obrębie obszaru opracowania obowiązuje 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obejmują one 48% powierzchni projektu planu. Są to:

- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice w rejonie ulicy Pukowca (Uchwała nr XIV/199/99 Rady Miejskiej Katowic z dnia 13 września 1999 r.),
- zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice, w obszarze dzielnicy Os. Witosza-Załęska Hałda przy ul. Żeliwnej, dla zbiornika retencyjnego i pompowni wód opadowych z autostrady A-4 (Uchwała nr XXXV/464/01 Rady Miejskiej Katowic z dnia 28 maja 2001 r.),
- zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice, w obszarze dzielnicy Osiedle Witosza-Załęska Hałda w rejonie ulic Bocheńskiego i Pukowca w zakresie wprowadzenia funkcji komunikacyjnych i usługowych (Uchwała nr XVIII/563/01 Rady Miejskiej Katowic z dnia 20 grudnia 2001 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Katowice w obszarze dzielnicy Osiedle Witosza i Załęska Hałda dla terenu położonego w rejonie ulicy Żeliwnej w zakresie wprowadzenia funkcji przemysłowo-usługowo-składowych (Uchwała nr XL/825/05 Rady Miejskiej Katowic z dnia 25 kwietnia 2005 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Kochłowskiej i Żeliwnej w Katowicach (Uchwała nr XXV/505/08 Rady Miejskiej Katowic z dnia 25 kwietnia 2008 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego pomiędzy ul. Kochłowską i ul. Bocheńskiego w Katowicach (Uchwała nr XXXVI/825/13 Rady Miejskiej Katowic z dnia 24 kwietnia 2013 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Bocheńskiego i Żeliwnej w Katowicach (Uchwała nr XIV/1255/14 Rady Miejskiej Katowic z dnia 10 września 2014 r.),
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Ossowskiego-Bocheńskiego w Katowicach (Uchwała nr XLVIII/902/17 Rady Miejskiej Katowic z dnia 26 października 2017 r.),

Brak przyjęcia projektowanego dokumentu (planu miejscowego) i realizacji jego ustaleń sprawi, że rozwój przestrzenny tej części miasta odbywał się będzie zasadniczo na dotychczasowych zasadach – częściowo w oparciu o obowiązujące plany, a po części w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy.

Należy zauważyć, że ustalenia planu porządkują zasady zabudowy terenów, zarówno w aspekcie przestrzennym, jak i architektonicznym. Brak przyjęcia dokumentu może prowadzić do niekontrolowanego rozwoju zabudowy. Głównym problemem może być rozwój zabudowy kosztem niektórych terenów zieleni.

Tereny w granicach planu są w znacznym stopniu zbudowane. Spośród terenów niezabudowanych największą powierzchnię zajmują ogrody działkowe – blisko 27 ha. Inne większe tereny niezabudowane – przeważnie zadrzewione, są w większości przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych.

W stosunku do obecnego stanu zabudowy i zagospodarowania terenów oraz obowiązujących ustaleń planów miejscowych projekt dokumentu dopuszcza możliwość zabudowy kubaturowej dodatkowo na obszarze ok. 7 ha. Z kolei obszar o powierzchni 1,14 ha przewidziany jest pod rozbudowę dróg. Daje to możliwość zwiększenia terenów zurbanizowanych o 3,9%. Brak przyjęcia projektu dokumentu pozornie może skutkować korzystnymi zmianami w środowisku, polegającymi na utrzymaniu i rozwoju zieleni niskiej i wysokiej na tych terenach. W dalszej perspektywie część z nich mogłaby przekształcić się w zbiorowiska o charakterze leśnym, co zapewne przyczyniłoby się do wzrostu bioróżnorodności i roli tych terenów w aspekcie bioklimatycznym. Jednak również bez planu miejscowego tereny te mogą zostać przekształcone, ponieważ rozwój zabudowy może odbywać się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Wówczas skutki zmian w środowisku mogą być większe niż w przypadku kontroli przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na podstawie ustaleń planu miejscowego (w obszarze planu występują przykłady intensywnej zabudowy realizowanej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy). Przyjęcie projektu dokumentu może przyczynić się do zabudowy większości terenów zieleni nieurządzonej, a tym samym spowodować likwidację części istniejących zadrzewień. Dotyczy to zwłaszcza nowych terenów usługowych (U) wyznaczonych w sąsiedztwie ogrodów działkowych. Przyjęcie projektu planu, zwiększy natomiast ochronę istniejącej zieleni urządzonej, zwłaszcza w sąsiedztwie pasów drogowych.

Brak realizacji projektowanego dokumentu nie wpłynie znacząco na poziom presji na środowisko, a w szczególności w zakresie: ochrony wód, powietrza, ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi oraz ochrony wartościowych przyrodniczo obszarów.

VII. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

VII.1. WARUNKI ZDROWOTNE I BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI

Oddziaływanie na ludzi będzie się wiązało z kształtowaniem ogólnych warunków zdrowotnych i bioklimatycznych, na które pośredni wpływ wywiera w szczególności stan sanitarny powietrza, wód, gleb (zależności wynikające m.in. z wymienionych elementów środowiska omówiono w kolejnych punktach oceny). Bezpośrednie oddziaływanie na ludzi wynika z emisji zanieczyszczeń w postaci hałasu czy promieniowania elektromagnetycznego oraz wiąże się z bezpieczeństwem powszechnym w zakresie eliminacji zagrożeń np. wodnych (powodzie, podtopienia) i geologicznych (osuwanie się mas ziemnych, skutki eksploatacji złóż kopalin), a także z wpływem na ogólną jakość życia (warunki zamieszkania i użytkowania).

Hałas

Największe potencjalne zagrożenie dla obszaru objętego planem jest związane z imisją hałasu komunikacyjnego. Zagrożenie hałasem przemysłowym jest stosunkowo niewielkie – występuje tylko w rejonie hurtowni MAKRO. W granicach planu występują tereny wymagające ochrony akustycznej (MW, MN-U, MW-U, ZP, ZD, KOP-ZD). Zdecydowana większość z nich to tereny już ukształtowane. Projekt wyznacza nowy teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW) oraz nowe tereny MW-U, dla których, wg mapy akustycznej, przy obecnym natężeniu ruchu, nie występuje zagrożenie przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu. Jednakże tereny te będą narażone na pewne uciążliwości akustyczne ze względu na położenie w bliskiej odległości od głównych dróg lub linii kolejowej. Jednocześnie określono w planie ustalenia nakładające obowiązek stosowania przez inwestora rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach z funkcjami chronionymi przed hałasem lokalizowanych w pierwszej linii zabudowy od strony autostrady A4 oraz od obszaru kolejowego.

Plan wyznacza też nowe tereny ZP (zaliczone do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych). Część z nich znajduje się w bliskim sąsiedztwie uciążliwych ulic, przy czym zagrożenie przekraczaniem dopuszczalnego poziomu hałasu jest niewielkie.

W rejonie ogródków działkowych, w południowo-wschodniej części planu wyznaczono nowe tereny usługowe. Funkcja ta może się przyczynić do powstania nowych źródeł hałasu w sąsiedztwie terenów ogrodów działkowych „ZD”, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

Zagrożenia wodne

Ze względu na położenie tego obszaru poza dolinami rzecznyymi oraz brakiem istotnego zagrożenia ze strony płytko zalegających wód gruntowych nie występują tu naturalne zagrożenia wodne. Problemy z podtopieniami mogą się pojawiać jedynie w miejscach, gdzie system odprowadzania wód opadowych będzie niewydolny – w warunkach wystąpienia opadu o dużej intensywności.

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych

Według danych Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) oraz *Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi dla Miasta Katowice* (2019) w granicach obszaru planu nie zarejestrowano osuwisk oraz nie występują obszary zagrożone ruchami masowymi (osuwaniem się mas ziemnych).

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłami emisji fal elektromagnetycznych na tym terenie są przede wszystkim linie wysokiego napięcia (110 kV) i stacje elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Linie wysokiego napięcia w niektórych miejscach przechodzą przez tereny zabudowy mieszkaniowej lub w bliskim sąsiedztwie tej zabudowy. W przypadku terenów 3MW-U i 4MW-U, które przecina linia wysokiego napięcia, wyznaczono nieprzekraczalne linie zabudowy uniemożliwiające lokalizację budynków w strefie technicznej tej linii. Ponadto, wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć 110 kV, nakazuje się uwzględnić normy określające odległość budynku od skrajnego przewodu linii oraz materiały, z jakich budynek może być wykonany.

Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej jest dopuszczalna niezależnie od ustaleń dokumentów planistycznych – na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1222). Plan nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – umiarkowane;

Odwracalność procesów – trudno odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

Ryzyko narażenia ludzi na skutki poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są związane z możliwością wystąpienia awarii bądź wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych. W rejonie planu nie ma obecnie zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Projekt planu wyklucza również możliwość lokalizowania takich zakładów.

VII.2. ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

W granicach planu nie występują formy ochrony przyrody oraz inne obszary o podwyższonych walorach przyrodniczych, w tym zawierające stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Obszar ten jest silnie przekształcony antropogenicznie. Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się niskimi walorami przyrodniczymi. Na tym obszarze nie występują lasy, ani inne zbiorowiska półnaturalne.

Planowany rozwój zabudowy będzie się odbywał w miejscach charakteryzujących się niskimi walorami fitocenotycznymi. Są to najczęściej nieużytkowane grunty przemysłowe lub niewielkie fragmenty nieużytkowanych od wielu lat gruntów rolnych. Tereny te często porastają

lekkonasiennne gatunki drzew – brzoza oraz osika, a ponadto inne drzewa liściaste i krzewy, w tym ekspansywne rdestowce. Miejscami występują zbiorowiska składające się głównie z roślinności zielnej.

Bezpośredni wpływ na rośliny będzie się przejawiać głównie poprzez zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz niszczenie roślin – pospolitych gatunków, miejscami gatunków inwazyjnych. Proces ten może dotyczyć terenów o łącznej powierzchni blisko ok. 9 ha. Część potencjalnie przekształcanych (niszczonych) zbiorowisk roślinnych pełni obecnie funkcję osłaniającą tereny rekreacyjne i mieszkaniowe od terenów gospodarczych, a także funkcję rekreacyjną. Pozytywnym skutkiem ustaleń planu będzie ochrona niektórych terenów zieleni, zwłaszcza ukształtowanych wzdłuż ulic, poprzez określenie odpowiednich funkcji terenów związanych z zielenią (ZP, ZN, KOP-ZP, KR-ZP).

Wpływ na zwierzęta będzie związany z ograniczaniem przestrzeni życiowej dla gatunków zwierząt występujących na tym obszarze, zwłaszcza ptaków i drobnych ssaków. Zwierzęta dziko żyjące na tych terenach należą do pospolitych gatunków, w tym synantropijnych. Zakładając stopniowe zagospodarowywanie terenów w obrębie planu, można założyć, że możliwa będzie migracja większości zwierząt na inne tereny o zbliżonych cechach ekologicznych.

Nie wystąpi negatywny wpływ ustaleń planu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Zgodnie z koncepcją korytarzy ekologicznych do planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (2007) przez obszar planu nie przebiegają korytarze ekologiczne rangi regionalnej lub wyższej. Przez obszar planu nie przebiegają również korytarze lokalne.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu:

Rodzaj skutków – negatywne i pozytywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Oddziaływanie na wody należy rozpatrywać w dwóch aspektach: w kontekście ich stanu sanitarnego oraz w kontekście ich zasobów, w tym warunków odpływu i retencji. O wpływie na stan sanitarny wód decydować będzie ilość i sposób odprowadzania i stopień oczyszczenia potencjalnie powstających na tych terenach ścieków oraz naturalna odporność środowiska na zanieczyszczenia. W przypadku wód powierzchniowych płynących regeneracja może następować szybko, po ustaniu dopływu zanieczyszczeń. W przypadku wód podziemnych proces regeneracji będzie znacznie dłuższy.

Projekt planu utrzymuje i wprowadza funkcje terenu, które mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla wód podziemnych. Trudno jednak wskazać konkretne źródła zagrożeń, gdyż będzie to zależeć od rodzaju działalności gospodarczych i procesów technologicznych z nimi powiązanych. Na terenach usług i produkcji plan wprowadza wiele ograniczeń dla rodzajów działalności gospodarczych i sposobów zagospodarowania terenu, które mogą wpłynąć na ograniczenie potencjalnego zagrożenia dla wód. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej będą objęte zbiorczym systemem odprowadzania ścieków, co powinno zminimalizować potencjalne zagrożenie.

W granicach planu obowiązuje zakaz zanieczyszczania ziemi i wód, w szczególności wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i wód oraz takiego sposobu zagospodarowania

i użytkowania terenu, które poprzez infiltrację wód opadowych spowoduje przenikanie zanieczyszczeń do ziemi i wód. Wprowadzono również ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności związanej z gospodarowaniem odpadami.

Realizacja projektu planu zapewne przyczyni się do zmiany warunków odpływu w zlewni. Naturalna retencja gruntowa zostanie stopniowo ograniczona na skutek wzrostu powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów budynków). Jednocześnie, w związku z tym, przyspieszeniu uleg może spływ wód opadowych. Wody opadowe, zamiast naturalnie infiltrować do gruntu, będą zbierane w systemy kanalizacji deszczowej. Ze względu na przyjęte w planie kierunki zabudowy i zagospodarowania terenu skala tego zjawiska może być znacząca. Zasadne będzie przeciwdziałanie temu zjawisku poprzez rozwój retencji.

Wody opadowe odprowadzane z powierzchni zabudowanych terenów przeznaczonych pod zabudowę powinny być w pierwszej kolejności zagospodarowywane poprzez ich retencjonowanie w obrębie działki i użytkowe wykorzystanie (np. do nawadniania zieleni). Takie rozwiązania ustala projekt planu – *stosowanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury i odprowadzanie na teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – nadmiar wód opadowych może być odprowadzany do sieci kanalizacji deszczowej, rozbudowywanej stosownie do potrzeb*. Plan określa, że przez elementy błękitno-zielonej infrastruktury należy rozumieć *naturalne i częściowo naturalne rozwiązania, które mają na celu: poprawę retencji, zwiększenie bioróżnorodności, poprawę estetyki krajobrazu, regulowanie klimatu, w szczególności stawy, niecki, zagłębienia terenu, ogrody deszczowe, nawierzchnie przepuszczalne, zbiorniki podziemne, naziemne, tereny zielone, mokradła, zielone dachy i ogrody wertykalne*. Powyższe rozwiązania wpisują się zasadniczo w kierunki działań określone w *Planie adaptacji Miasta Katowice do zmian klimatu do roku 2030* (Uchwała Nr XII/268/19 Rady Miasta Katowice z dnia 26 września 2019 r.).

Ocenia się, że stosowanie wyżej wymienionych zasad, wpłynie korzystnie na możliwość racjonalnego gospodarowania wodami opadowymi i opóźnianie odpływu wód ze zlewni.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu:

Rodzaj skutków – negatywne:

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – częściowo odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.4. KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Wpływ projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na warunki klimatyczne może się przejawiać poprzez emisję gazów cieplarnianych (oddziaływanie na klimat w skali globalnej) oraz poprzez zmiany mikroklimatyczne. Emisja gazów cieplarnianych wynika w głównej mierze ze spalania paliw (węgla, oleju lub gazu) w celach grzewczych. Przy spodziewanej skali nowej zabudowy dopuszczonej planem zmiany mikroklimatyczne w tym rejonie będą słabo odczuwalne.

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje powstanie dodatkowego zapotrzebowania na ciepło oraz zwiększenie ruchu samochodowego, skutkując dodatkową emisją pyłowo-gazową do atmosfery. Zapotrzebowanie na ciepło będzie się wiązać głównie z ogrzewaniem obiektów przemysłowych i usługowych (hal produkcyjnych i magazynowych, biur) oraz budynków

mieszkalnych. Osobną sprawą jest emisja zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku procesów technologicznych. W tym przypadku jest to trudne do określenia bez szczegółowej wiedzy na temat potencjalnych inwestycji.

W planie wprowadza się zakaz prowadzenia działalności w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń przekraczających wartości dopuszczalne.

Szacuje się, że dodatkowa emisja wynikająca z powstania nowych źródeł zostanie w pewnym stopniu zrównoważona poprzez działania ukierunkowane na ograniczanie emisji, zwłaszcza niskiej, na terenie planu i w jego otoczeniu. Istotne będzie wdrożenie i egzekwowanie przepisów odrębnych, w szczególności w zakresie uchwały nr V/36/1/2017 sejmiku województwa śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ale także dotyczących utrzymania porządku i czystości w gminie oraz gospodarki odpadami. Działania w tym zakresie pozostają poza regulacjami przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ze względu na charakter potencjalnych inwestycji należy założyć, że do celów grzewczych głównie będzie wykorzystywane ciepło systemowe, a ponadto energia elektryczna lub gaz ziemny. Ponadto systemy grzewcze mogą korzystać z energii odnawialnej, zwłaszcza: słonecznej, geotermalnej i aerotermalnej oraz energii otoczenia.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą nastąpić tylko nieznaczne, słabo odczuwalne, zmiany topoklimatyczne.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – nieznaczne;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.5. POWIERZCHNIA ZIEMI I ZASOBY NATURALNE

Ochrona powierzchni ziemi polega na: zapewnieniu jak najlepszej jej jakości, w szczególności przez: racjonalne gospodarowanie, zachowanie wartości przyrodniczych, zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania, ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania, utrzymanie jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów, doprowadzenie jakości gleby i ziemi co najmniej do wymaganych standardów, jeżeli nie są one dotrzymane, zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem zabytków archeologicznych oraz zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom (art. 101 ustawy - Prawo ochrony środowiska).

Prognozowany wpływ na powierzchnię ziemi wiąże się głównie ze zmianami w ukształtowaniu (rzeźbie) terenu i przekształceniami pokrywy glebowej związanymi z procesem zabudowy terenu. Przekształcenia gleb nie będą dotyczyć gruntów użytkowanych rolniczo.

Realizacja nowych inwestycji budowlanych może powodować takie przekształcenia powierzchni ziemi, które wpłyną na zmianę stosunków wodnych, mieszanie wierzchnich warstw gruntu, niszczenie lub zaburzenie profili glebowych oraz pogorszenie ich właściwości. Bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi polegać będzie na usunięciu wierzchniej warstwy i wyłączeniu biologicznej czynności gleby (przekształcenie gruntów rolnych w terenach budowlanych). Wpływ realizowanych na podstawie ocenianego dokumentu inwestycji na powierzchnię ziemi będzie

uzależniony od rodzaju inwestycji. Większy wpływ wywoływać będą inwestycje polegające na realizacji zabudowy usługowej lub produkcyjnej na terenach U i U-P – konieczne mogą być duże zmiany ukształtowania terenu. Na znacznym obszarze dojdzie do zmian powierzchni ziemi, w tym likwidacji lub zaburzenia profili glebowych. Należy jednak zaznaczyć, że znaczna część gruntów, gdzie planuje się nową zabudowę o charakterze usługowym lub produkcyjnym, w przeszłości została już znacznie przekształcona mechanicznie lub chemicznie.

Usunięcie profilu glebowego i zmiany ukształtowania powierzchni ziemi w miejscach posadawiania budynków oraz wprowadzania powierzchni utwardzonych zasadniczo można uznać za nieodwracalne. Zaburzenia profilu gleby w związku z prowadzoną budową, w miejscach gdzie pozostanie powierzchnia biologicznie czynna – na której przywrócona zostanie szata roślinna, będą miały charakter długotrwały, lecz odwracalny.

Na mocy obowiązujących przepisów w planie miejscowym uwzględnia się uwarunkowania wynikające z zapewnienia warunków racjonalnej gospodarki zasobami środowiska naturalnego. W granicach planu znajdują się udokumentowane złoża węgla kamiennego: „Kleofas” i „Wujek”. Złóża nie są obecnie eksploatowane pod obszarem planu. Nie planuje się też eksploatacji tych złóż w przyszłości. Ich zasięg jest ujawniony na rysunku planu. Zakłada się, że przyszłe potrzeby eksploatacji tych złóż będą prowadzone przy założeniu ograniczania zmian ukształtowania terenu i stosunków wodnych, będących skutkiem ewentualnej eksploatacji złóż, uwzględniając przepisy odrębne oraz stosując rozwiązania gwarantujące: grawitacyjny odpływ wód i użyteczność techniczno-funkcjonalną obiektów budowlanych i infrastruktury technicznej.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – częściowo odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.6. KRAJOBRAZ I ZABYTKI

Ocena krajobrazu rozumianego w kategoriach estetycznych (jako zbiór bodźców, oddziałujących na różne zmysły użytkownika) ma charakter subiektywny. Przyjmuje się jednak powszechnie, że o atrakcyjności krajobrazu decyduje występowanie takich komponentów, jak urozmaicona rzeźba oraz użytkowanie terenów – w szczególności występowanie mozaiki lasów i wód oraz możliwość percepcji krajobrazu (zakres widoków, punkty kluczowe, ciągi widokowe, pozwalające na obserwację rozległych przestrzeni lub specyficznych elementów liniowych).

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego zaliczył ten obszar do typu krajobrazu „wielkomiejskiego” (10) oraz podtypów: 10c (obszary zabudowy mieszkaniowej), 10d (wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe) i 10e (tereny sportowo-rekreacyjne). W granicach planu nie występują krajobrazy priorytetowe. Nie wskazuje się też na tych terenach żadnych elementów związanych z krajobrazem wymagających ochrony czy kształtowania.

Według opracowania ekofizjograficznego do projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa "Plan 2020+" obszar planu został zaliczony do kategorii krajobrazu przeciętnego (krajobraz zniekształcony) lub zdegradowanego (zdeastowanego) – obejmującego tereny przemysłowe i poprzemysłowe, górnicze i pogórnice. Ogólnie tereny w obrębie planu charakteryzują się przeciętnymi lub niskimi walorami krajobrazowymi.

Zmiany w przeznaczeniach terenów nie powinny istotnie wpłynąć na krajobraz, gdyż nowa zabudowa i zagospodarowanie terenu będą niewielkim uzupełnieniem obecnego użytkowania. O wpływie na krajobraz decydować będą głównie przyjęte rozwiązania architektoniczne.

Na terenie planu znajduje się zespół budynków zabytkowych i zabytkowy szyb „Wschodni II” KWK „Kleofas”, zlokalizowane przy ul. Bocheńskiego oraz obiekt zabytkowy (krzyż przydrożny przy skrzyżowaniu ulic Załęska Hałda i Przekopowa). Projekt planu wprowadza szereg ustaleń służących zachowaniu we właściwym stanie wymienionych zabytków.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Skutki realizacji ustaleń projektu planu na środowisko będą mieć oddziaływanie lokalne. W tym kontekście należy uznać, że nie występuje znaczące transgraniczne oddziaływanie na środowisko w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w projekcie ocenianego dokumentu (a także rozwiązań kompensujących), zachodzi w przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań (w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...]) na obszar Natura 2000. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu planu, w prognozie wykluczono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów. Wobec tego nie wystąpiła konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w rozumieniu art. 54 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...).

Projekt planu zawiera ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko związanych z rozwojem zabudowy i gospodarczym wykorzystaniem środowiska. W szczególności:

w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu:

- ochronę zadrzewień na terenach zieleni naturalnej oznaczonych literami ZN;
- ochronę zadrzewień albo ich odtworzenie poprzez nasadzenia zastępcze na terenach zieleni urządzonej (5ZP -7ZP)

w zakresie bezpieczeństwa ludności:

- zakaz lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;
- zakaz usług i produkcji zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (określony dla całego planu – zasadniczo dotyczy terenów U, UH, UW i U-P);
- zakaz na terenach U-P użytkowania tego samego budynku jednocześnie na potrzeby produkcji oraz na potrzeby usług związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, pomocy społecznej, turystyki, sportu i rekreacji, kultury i rozrywki, kultu religijnego;
- zakaz lokalizacji funkcji chronionych przed hałasem na terenach przylegających do przebiegu państwowych linii kolejowych (tereny 9U, 10U, 11U, 12U);
- dla terenów U-P oraz wybranych terenów U (w zależności od dopuszczonych funkcji – zwłaszcza rzemieślniczych, oraz ze względu na sąsiedztwo) wprowadzono nakaz izolowania uciążliwego użytkowania terenu od nieruchomości sąsiednich pasem zieleni izolacyjnej;

w zakresie ochrony wód:

- zakaz zanieczyszczania ziemi i wód, w szczególności wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i wód oraz takiego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, które poprzez infiltrację wód opadowych spowoduje przenikanie zanieczyszczeń do ziemi i wód;
- zakaz składowania surowców, paliw lub innych materiałów na powierzchni terenu (dotyczy terenów U, UH, UW i U-P);

- ustalono stosowanie w ramach odprowadzanie wód opadowych i roztopowych elementów błękitno-zielonej infrastruktury i odprowadzanie na teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – nadmiar wód opadowych może być odprowadzany do sieci kanalizacji deszczowej, rozbudowywanej stosownie do potrzeb;

w zakresie ochrony powietrza:

- zakaz realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz prowadzenia działalności stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza przekraczających wartości dopuszczalne;

w zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem elektromagnetycznym:

- zakaz realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz prowadzenia działalności stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne;
- ustalono standardy akustyczne w rozumieniu przepisów określających dopuszczalne poziomu hałasu w środowisku: dla terenów oznaczonych literami MW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, dla terenów oznaczonych literami MN-U i MW-U jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, dla terenów oznaczonych literami ZP, ZD, KOP-ZD jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;
- określono nakaz stosowania przez inwestora rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach z funkcjami chronionymi przed hałasem lokalizowanych w pierwszej linii zabudowy od strony autostrady A4 oraz od obszaru kolejowego;
- wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznej wysokich napięć 110 kV nakazano uwzględnienie norm określających odległość budynku od skrajnego przewodu linii oraz materiały, z jakich budynek może być wykonany;

w zakresie gospodarki odpadami:

- zakaz usług polegających na prowadzeniu działalności w zakresie zbierania i przetwarzania odpadów (wyjątki dotyczą: terenu 1U-P – dopuszcza się prowadzenie istniejących działalności w zakresie zbierania odpadów, z zakazem rozbudowy oraz zwiększania masy magazynowanych odpadów oraz rozbudowę obiektów budowlanych związanych ze zbieraniem odpadów wyłącznie w celu zmniejszenia zagrożenia i uciążliwości dla środowiska, poprawy bezpieczeństwa ludzi i mienia, wprowadzenia nowocześniejszych technologii niepowodujących zwiększenia zagrożenia dla środowiska);
- dopuszczenie przetwarzanie poza instalacjami i urządzeniami odpadów gleby i ziemi niezawierających substancji niebezpiecznych w celu ich wykorzystania do utwardzania powierzchni terenu lub budowy obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami.
- ustalono zachowanie zasad i wymogów określonych przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, utrzymania czystości i porządku w gminach oraz z zakresu odpadów;

w zakresie zapobiegania zagrożeniom geologicznym:

- dla każdej inwestycji budowlanej należy uwzględnić aktualne uwarunkowania geologiczno-górnice, ze względu na prowadzoną w przeszłości podziemną eksploatację górnictw oraz zidentyfikowane wpływy dawnej historycznej działalności górnictwa (zlikwidowane wyrobiska górnictwa – szyby i szybiki; deformacje nieciągłe – zapadliska; obszary dawnej płytkiej eksploatacji górnictwa zagrożone wystąpieniem deformacji nieciągłych powierzchni);
- ujawniono na rysunku planu, jako element informacyjny, występowanie teren dawnego wyrobiska łtów ceramiki budowlanej, co może przyczynić się do wykonania dodatkowej oceny warunków geologicznych w zakresie posadawiania obiektów budowlanych.

Ponadto w celu zapewnienia zrównoważonego zagospodarowania terenów, ustalenia planu obejmują wskaźniki maksymalnej powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działki budowlanej. Wielkości wskaźników dostosowano do charakteru kształtującej się struktury przestrzennej. Ma to zapobiegać nadmiernemu zainwestowaniu terenu, skutkującemu znacznemu pogorszeniu możliwości retencyjnych obszaru i jego cech mikroklimatycznych, a także ograniczaniu barier w migracji zwierząt.

IX. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W związku z tym, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następuje poprzez zgłoszenie inwestycji właściwemu organowi lub na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, skutki realizacji projektu wyrażać się będą we wpływie na środowisko konkretnych inwestycji. W trakcie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ocena aktualności planu nie rzadziej niż raz na cztery lata, co najmniej raz w trakcie kadencji rady gminy), można ocenić skuteczność realizacji dokumentu w zakresie:

- wykorzystania przestrzeni, głównie zasięgu terenów o różnym przeznaczeniu lub o różnych zasadach zagospodarowania;
- parametrów i wskaźników urbanistycznych (dopuszczalna intensywność i powierzchnia zabudowy, minimalny udział terenu biologicznie czynnego, wysokość zabudowy);
- zasad ochrony środowiska (nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska, o których mowa w szczególności w art. 72 i art. 73 upoś);
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym dotyczących zakazu zabudowy.

Zastosowanie będzie mieć też przepis art. 35a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym prezydent miasta może, w drodze decyzji, zakazać właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym.

Metody analizy zachodzących zmian korzystania ze środowiska powinny opierać się na wynikach państwowego monitoringu środowiska oraz informacji o korzystaniu ze środowiska i danych, wymaganych przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności z pomiarów od przedsiębiorców prowadzących instalacje oraz zarządzających terenami. Należy zbierać sygnały i zasięgać opinii od społeczności lokalnej na temat ewentualnych uciążliwości oraz nieprawidłowego wykorzystywania i użytkowania terenów. Analizę wykorzystania przestrzeni zgodnie z zapisami planu należy dokonać metodami GIS, wykorzystując aktualne mapy zasadnicze i zdjęcia lotnicze, w razie konieczności uzupełniane pomiarami terenowymi.

W razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska powinien zobowiązać podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska. W przypadku wystąpienia szkód w środowisku lub niedopełnienia przez podmiot korzystający ze środowiska przepisów o ochronie środowiska należy zastosować adekwatne środki, przewidziane w przywołanej ustawie, z uwzględnieniem przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej do wymogów planu miejscowego.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Feliksa Bocheńskiego w Katowicach, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XL/1165/22 Rady Miasta Katowice z dnia 27 października 2022 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym stanowiącym prawo miejscowe. Stanowi on podstawę wydawania pozwoleń na budowę. Również prowadzone inwestycje budowlane wymagające zgłoszenia oraz zmiany sposobu użytkowania terenu na działce powinny być zgodne z ustaleniami planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu sporządzono zgodnie z przepisami art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 53 tej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Katowicach.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera następujące zasadnicze elementy: (1) charakterystykę i ocenę stanu środowiska (w podziale na podstawowe elementy środowiska), określenie głównych problemów ochrony środowiska, w tym istotnych z punktu widzenia projektu planu oraz prognozowanych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu; (2) część prognostyczną, zawierającą ocenę skutków realizacji projektowanych ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie ludzi, z uwzględnieniem wpływów skumulowanych (wzajemnych oddziaływań poszczególnych elementów środowiska), a także: ocenę projektowanego dokumentu pod względem stopnia uwzględnienia zasad określonych w dokumentach rangi międzynarodowej i krajowej, proponowane działania ograniczające potencjalny negatywny wpływ skutków realizacji projektu planu na środowisko oraz sposoby monitorowania realizacji projektu planu.

W pierwszej części opracowania oceniono cechy i aktualny stan środowiska na terenach objętych projektem oraz w otoczeniu tych terenów. Z oceny tej wynikają główne uwarunkowania, jakie wpływają na rozwiązania planistyczne, w tym ograniczenia zagospodarowania przestrzennego. Stanowi to kontekst, w jakim oceniono wpływ ustaleń planu na szeroko rozumiane środowisko.

Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu oraz warunki gruntowe na ogół nie stwarzają przeszkody w zagospodarowaniu terenu. Należy natomiast uwzględnić zagrożenie powstawaniem zapadlisk w związku z płytkim górnictwem. Pod obszarem planu znajdują się złoża węgla kamiennego: „Kleofas” i „Wujek” - złoża nie są obecnie eksploatowane.

Gleby na tym terenie wytworzyły się przeważnie na podłożu glin lub piasków gliniastych. Zalicza się je do gleb brunatnych. Rodzime gleby w wielu miejscach, gdzie występują grunty nasypowe, zostały zastąpione glebami inicjalnymi. Są to gleby średnie lub dobre pod względem bonitacyjnym. Użytki rolne obejmują przeważnie tereny rodzinnych ogrodów działkowych.

Warunki mikroklimatyczne są przeważnie korzystne. Poziom zanieczyszczenia powietrza jest umiarkowany. Występowały głównie przekroczenia dopuszczalnej wielkości benzo(a)pirenu oraz dwutlenku azotu. Przy ocenie zagrożeń dla jakości powietrza znaczenie ma głównie zanieczyszczenie wywoływane transportem samochodowym (brak istotnych źródeł grzewczych

powodujących niską emisję). Większa emisja zanieczyszczeń drogowych wynika nie tylko ze względu na ruch obsługujący obszar opracowania, ale głównie z powodu przebiegu głównych dróg o znaczeniu ponadlokalnym (autostrada A4, ul. Bocheńskiego).

Obszar planu znajduje się w całości w zlewni Rawy. Na południe od obszaru planu przebiega dział wodny I rzędu oddzielający lewostronne dorzecze Wisły od prawostronnego dorzecza Odry. Na obszarze planu nie ma elementów sieci hydrograficznej. Jedynym elementem wód powierzchniowych jest niewielki staw, o powierzchni 0,06 ha, znajdujący się na terenie ROD „Jedność”. Przy wschodniej granicy planu znajdują się 2 zbiorniki retencyjne, o łącznej powierzchni 1,8 ha.

Aktualna ocena wód JCWP PLRW20000621269 (Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia) wskazuje na słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej stanu dobrego, a także zły stan ogólny.

Wody podziemne mogące być wykorzystane do celów gospodarczych występują w rejonie planu w osadach tworzących karbońskie i czwartorzędowe piętra wodonośne. Zasilanie poziomu czwartorzędowego odbywa się bezpośrednio z poziomu terenu. Wody podziemne zasilane z rejonu opracowania mają niewielkie znaczenie gospodarcze.

Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się niskimi walorami przyrodniczymi. Na tym obszarze nie występują lasy, ani inne zbiorowiska półnaturalne. Występującą tu roślinność tworzą: nasadzenia w obrębie ogrodów działkowych, zieleń urządzona (ekstensywnie) – głównie w sąsiedztwie ulic oraz towarzysząca zabudowie usługowej i przemysłowej, a także zieleń nieurządzona.

Zwierzęta dziko żyjące na tych terenach należą do pospolitych gatunków, w tym synantropijnych. Jedną z najliczniej reprezentowanych grup zwierząt są tutaj ptaki.

W granicach opracowania nie występują obszary, ani obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Brak również innych obszarów o podwyższonych walorach przyrodniczych. Przez obszar planu nie przebiegają korytarze ekologiczne.

Do podstawowych problemów ochrony środowiska należą: presja na jakość powietrza, presja na wody, zagrożenia geologiczne, przekształcenie gleb i gruntów oraz zagrożenie hałasem.

Ustalono, że nie wystąpi znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Na obszarze planu ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary sieci Natura 2000.

W dalszej części oceniono wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym zgodność ustaleń planu z aktami prawnymi regulującymi zasady korzystania ze środowiska.

Ustalono, że brak realizacji projektowanego dokumentu nie wpłynie znacząco na poziom presji na środowisko, a w szczególności w zakresie: ochrony wód, powietrza, ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi oraz ochrony wartościowych przyrodniczo obszarów.

Oceniając wpływ na ludzi stwierdza się, że ustalenia planu nie powinny wpłynąć znacząco na zwiększenie zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności. Najistotniejsze uciążliwości mogą być związane z emisją hałasu oraz oddziaływaniem linii wysokiego napięcia (110 kV).

Wpływ na rośliny będzie się odbywał głównie poprzez zmniejszanie powierzchni terenów biologicznie czynnych oraz niszczenie roślin – pospolitych gatunków. Proces ten może dotyczyć terenów o łącznej powierzchni ok. 9 ha. Część potencjalnie przekształcanych (niszczonych)

zbiorowisk roślinnych pełni obecnie funkcję osłaniającą tereny rekreacyjne i mieszkaniowe od terenów gospodarczych, a także funkcję rekreacyjną. Pozytywnym skutkiem ustaleń planu będzie ochrona niektórych terenów zieleni, zwłaszcza ukształtowanych wzdłuż ulic.

Wpływ na zwierzęta będzie związany z ograniczaniem przestrzeni życiowej dla gatunków zwierząt występujących na tym obszarze, zwłaszcza ptaków i drobnych ssaków. Zwierzęta dziko żyjące na tych terenach należą do pospolitych gatunków.

Oceniając wpływ na wody zwraca się uwagę na możliwy wzrost ilości odprowadzanych ścieków, w powiązaniu z planowanym rozwojem zabudowy. Przeciwdziałanie zagrożeniom dla wód, będzie polegać przede wszystkim na rozbudowie systemu odprowadzania ścieków. Ponadto mogą się pogorszyć właściwości retencyjne na obszarze planu – negatywne skutki będą łagodzone przez stosowanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury i odprowadzanie wód na teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych.

Niekorzystny wpływ ustaleń planu na jakość powietrza atmosferycznego może być związany z wyznaczonymi terenami, gdzie możliwa jest realizacja zabudowy, zwłaszcza o charakterze usługowym lub produkcyjnym, a także dróg i parkingów. Tereny te mogą być źródłem emisji zanieczyszczeń z procesów grzewczych i komunikacji. Przy spodziewanej skali nowej zabudowy dopuszczonej planem zmiany mikroklimatyczne w tym rejonie będą słabo odczuwalne.

Prognozowany wpływ na powierzchnię ziemi wiąże się głównie ze zmianami w ukształtowaniu (rzeźbie) terenu i przekształceniami pokrywy glebowej związanymi z procesem zabudowy terenu. Przekształcenia gleb nie będą dotyczyć gruntów użytkowanych rolniczo.

W granicach planu znajdują się udokumentowane złoża węgla kamiennego. Złoża nie są obecnie eksploatowane. Ich zasięg jest ujawniony na rysunku planu. Należy założyć, że potencjalna eksploatacja będzie uwzględniać (zgodnie z przepisami) ograniczanie zmian ukształtowania terenu i stosunków wodnych, zapewniając użyteczność techniczno-funkcjonalną obiektów budowlanych i infrastruktury technicznej.

W świetle przeprowadzonych analiz uznano, że nie wystąpi znaczące transgraniczne oddziaływanie na środowisko w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Projekt planu zawiera ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Dotyczą one obszarów zieleni, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony wód, ochrony powietrza, a także ochrony przed hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym. Dla terenów przeznaczonych pod różne działalności usługowe i produkcyjne wprowadzono stosowne ograniczenia wykluczające najbardziej uciążliwe zakłady przemysłowe i przedsięwzięcia oraz minimalizujące konflikty funkcjonalne.

Katowice, 09.06.2025 r.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Wiesław Konieczny, pełniąc funkcję kierującego zespołem autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Feliksa Bocheńskiego w Katowicach*, oświadczam, iż spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wiesław Konieczny

